

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 26.3.2013
COM(2013) 147 final

2013/0080 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten
vähentämiseksi**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2013) 73 final}

{SWD(2013) 74 final}

PERUSTELUT

Näissä perusteluissa esitellään ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimenpiteistä, joilla vähennetään nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannuksia.

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Ehdotuksen tavoitteet

Ehdotetun asetuksen tavoitteena on tehostaa nopean sähköisen viestinnän infrastruktuurin käyttöönottoa ja vähentää sen kustannuksia laajentamalla nykyisten parhaiden toimintatapojen käyttöä koko EU:hun ja sitä kautta parantaa edellytyksiä sisämarkkinoiden toteuttamiselle ja toiminnalle osa-alueella, joka tukee käytännöllisesti katsoen kaikkien talouden sektorien kehitystä.

Yleisesti katsotaan, että rakennustekniset työt muodostavat teknologiasta riippumatta valtaosan verkkojen yleisistä käyttöönottokustannuksista¹. Niiden osuudeksi arvioidaan joidenkin teknologioiden osalta jopa 80 prosenttia.

Määrämällä oikeuksia ja velvoitteita, joita sovelletaan sellaisenaan infrastruktuurin käyttöönoton eri vaiheissa, voidaan saada aikaan merkittäviä kustannussäästöjä. Investointien ja markkinoille tulon esteitä voidaan madaltaa sallimalla jo olemassa olevien passiivisten infrastruktuurien intensiivisempi käyttö, tehostamalla yhteistyötä rakennusteknisten töiden suunnittelussa, yksinkertaistamalla lupamenettelyjä sekä poistamalla esteitä, jotka haittaavat kiinteistöjen varustamista nopeisiin yhteyksiin valmiilla infrastruktuurilla.

Tämä aloite koskee neljää suurinta ongelma-aluetta: 1) nykyisen infrastruktuurin (kuten kaapelikanavien, kaapelinsuojaputkien, kaapelikaivojen, jakokaappien, pylväiden, mastojen, antennien, tornien ja muiden tukirakennelmien) käyttöön liittyviä tehottomuuksia tai pullonkauloja, 2) yhteisen käyttöönoton pullonkauloja (3) hallinnolliseen luvanantoon liittyviä tehottomuuksia ja 4) käyttöönottoon kiinteistöissä liittyviä pullonkauloja.

Koska kukin ongelma-alue kytkeytyy tiettyyn käyttöönoton vaiheeseen, näihin ongelmiin yhdessä ja kokonaisvaltaisesti puuttumalla voidaan huolehtia toimien johdonmukaisuudesta ja täydentävyydestä. Hiljattaisessa tutkimuksessa on arvioitu, että ryhtymällä toimenpiteisiin yksilöityjen ongelma-alueiden ratkaisemiseksi operaattorit voivat säästää pääomamenoissa 20–30 prosenttia kokonaisinvestointikustannuksista² eli jopa 63 miljardia euroa vuoteen 2020 mennessä³.

Verkkojen välisten synergioiden maksimoimiseksi asetukset koskee sähköisten viestintäverkkojen tarjoajien lisäksi myös kaikkia muita sellaisten fyysisten infrastruktuurien

¹ Analysys Mason, 2008, Analysys Mason 2012 Wik, 2008.

² Analysys Mason, 2012. Arvio perustuu seuraaviin oletuksiin: 25 % käyttöönotosta toteutetaan nykyisissä kaapelikanavissa (säästöt 75 % pääomamenoista tässä menoerässä), 10 % liittämällä verkkoon uusia asuinalueita ja ottamalla infrastruktuuria käyttöön muiden operaattoreiden tai yleishyödyllisten laitosten kanssa (säästöt 15–60 %) ja 5 % yhdistämällä verkkoon jo kaapeloituja monen asunnon kiinteistöjä (säästöt 20–60 %). Lisäksi saadaan sosiaalisia, ympäristö- ja taloudellisia hyötyjä.

³ Arvio perustuu Analysys Masonin and Tech4i2:n tekemän laajan tutkimuksen yhteydessä laadittuun investointiskenaarioon (*The socio-economic impact of bandwidth*, 2013). Tutkimuksen mukaan digitaalistrategian laajakaistatavoitteet saavutettaisiin ainoastaan interventioskenaariossa, johon liittyisi merkittävä 211 miljardin euron investointi seuraavan sukupolven liityntäverkkoihin. Potentiaaliset säästöt on saatu soveltamalla mainittuja prosenttimääriä tähän summaan.

omistajia, joihin voidaan sijoittaa sähköisen viestintäverkon elementtejä. Kyse on esimerkiksi sähkö-, kaasu-, lämmönjakelu- ja liikennepalveluista tai vesi- ja viemärintipalveluista.

1.2. Yleinen tausta

Vuoden 2010 sisämarkkinaraportin⁴ mukaan telepalvelut ja -infrastruktuurit ovat EU:ssa edelleen hyvin paljolti lokeroituneet kansallisten rajojen sisälle. Tuorempi sisämarkkinoiden toteutumattomuuden kustannuksia sähköisen viestinnän alalla koskeva selvitys⁵ osoittaa, että sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden hyödyntämätön potentiaali vastaa vuosittain 0,9 prosenttia BKT:stä eli 110:ä miljardia euroa.

Nopea laajakaistainfrastruktuuri on digitaalisten sisämarkkinoiden selkäranka ja ennakkoehto maailmanlaajuiselle kilpailukyvyille muun muassa sähköisen kaupankäynnin alalla. Kuten toista sisämarkkinoiden toimenpidepakettia koskevassa tiedonannossa⁶ muistutetaan, 10 prosentin lisäys laajakaistan levinneisyydessä voi johtaa vuosittain 1–1,5 prosentin lisäykseen BKT:ssä ja 1,5 prosentin lisäykseen työn tuottavuudessa⁷ ja laajakaistasta johtuva innovointi yrityksissä luo työllisyyttä ja voi synnyttää 2 miljoonaa uutta työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä⁸.

Suuri osa tästä käyttämättömästä potentiaalista on hyödynnettävissä verkkoinfrastruktuurien tasolla: toisistaan poikkeavat sääntelylliset lähestymistavat verkkojen käyttöönottoon lisäävät kansallisille markkinoille pääsyn kustannuksia, estävät hyödyntämästä mittakaavaetuja palvelujen ja laitteiden tasolla sekä toimivat esteenä innovatiivisille palveluille, joita voisi kehittyä erittäin nopeissa, saumattomasti rajojen yli toimivissa verkoissa. Liityntäverkkojen käyttöönottoon liittyy monesti paikallisesti hallinnoitavia säännöksiä ja menettelyjä. Tällaiset toimenpiteet, kuten paikallinen johdettu oikeus, saattavat vaikuttaa epäsuorasti palvelujen tarjoamisen vapauteen, minkä vuoksi unionin tason toiminta voi olla perusteltua⁹. Lisäksi unioni on SEUT-sopimuksen 114 artiklan nojalla jo aiemmin antanut lainsäädäntöä, jolla edistetään paikallisen verkkoinfrastruktuurin käyttöönottoa tilaajayhteyksien eriytetyn tarjoamisen avulla¹⁰.

Unionilla ei ole varaa jättää kansalaisia ja yrityksiä tällaisten infrastruktuurien ulottumattomiin, minkä vuoksi se on asettanut itselleen kunnianhimoisia laajakaistatavoitteita

⁴ *Uusi sisämarkkinastrategia*, Mario Montin raportti Euroopan komission puheenjohtajalle 9.5.2010.

⁵ *Steps towards a truly Internal Market for e-communications in the run-up to 2020*, Ecorys, TU Delft ja TNO, helmikuu 2012.

⁶ COM(2012) 573.

⁷ Booz and Company, *Maximising the impact of Digitalisation*, 2012.

⁸ Komission arvio perustuu kansallisiin tutkimuksiin (Liebenau, J., Atkinson, R., Karrberg, P., Castro, D. ja Ezell, S., 2009, *The UK Digital Road to Recovery*; Katz R.L. et al , 2009, *The Impact of Broadband on Jobs and the German Economy*).

⁹ Unionin tuomioistuin muistutti asiassa *De Coster* (C-17/00, Kok. 2001. s. I-9445, kohta 37), että kaikessa palvelujen tarjoamisen vapauteen vaikuttavassa paikallisessa johdetussa oikeudessa on noudatettava suhteellisuusperiaatetta. Samaan lautasantenneja koskevaan kysymykseen liittyen komissio korosti tiedonannossaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 28 ja 49 artiklan mukaisen tavaroiden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden yleisten periaatteiden soveltamisesta satelliittiantennien käytön alalla (KOM(2001) 351 lopullinen), että vaikka kukin jäsenvaltio vastaa oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti satelliittiantennien asennuksessa ja käytössä noudatettavista määräyksistä, tiettyjen maiden kansalliset lait näyttäisivät kuitenkin vaikuttavan vastaanottomahdollisuuksiin ja siten epäsuorasti satelliitin välityksellä tapahtuvaan televisio- ja radio-ohjelmien sekä interaktiivisten palvelujen (tietoyhteiskunnan palvelujen) levitykseen, joka on mitä suurimmassa määrin rajat ylittävää. Näiden määräysten on oltava yhteensopivia perustamissopimuksen peruseräperiaatteiden kanssa, joita ovat tavaroiden vapaa liikkuvuus ja palvelujen vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2887/2000, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, tilaajayhteyksien eriytetystä tarjoamisesta (EYVL L 336, 30.12.2000, s. 4).

Euroopan digitaalistrategiassa: vuoteen 2013 mennessä peruslaajakaista kaikille eurooppalaisille ja vuoteen 2020 mennessä i) yli 30 Mbit/s:n yhteydet kaikkien eurooppalaisten ulottuville ja ii) yli 100 Mbit/s:n internet-liittymä vähintään 50 prosentissa eurooppalaisista talouksista. Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa vain, jos käyttöönoton kustannuksia alennetaan koko EU:ssa.

1.3. Poliittinen tausta

Euroopan digitaalistrategia on Eurooppa 2020 -strategiaan kuuluva lippulaivahanke, jonka tavoitteena on saada kestäviä taloudellisia ja yhteiskunnallisia hyötyjä nopeisiin ja ultranopeisiin internet-yhteyksiin ja yhteentoimiviin sovelluksiin perustuvista digitaalisista sisämarkkinoista.

Digitaalistrategiassa tunnistettiin tarve alentaa laajakaistan käyttöönotosta koko EU:n alueella aiheutuvia kustannuksia ja varmistaa kunnollinen suunnittelu ja koordinointi sekä keventää hallintotaakkaa¹¹.

Eurooppa-neuvosto peräänkuulutti 1.–2. maaliskuuta 2012 unionin tason toimia laajakaistayhteyksien saatavuuden parantamiseksi muun muassa nopean laajakaistainfrastruktuurin kustannuksia alentamalla¹².

Tiedonannossa *Toinen sisämarkkinoiden toimenpidepaketti: Yhdessä uuteen kasvuun* kyseinen aloite mainitaan yhtenä 12 avaintoimesta, joiden avulla edistetään kasvua, työllisyyttä ja luottamusta sisämarkkinoihin ja joilla on todellisia käytännön vaikutuksia¹³. Toisessa sisämarkkinoiden toimenpidepaketissa komission ehdotusta kaavaillaan vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle. Joulukuun 13.–14. päivänä 2012 kokoontunut Eurooppa-neuvosto kehotti komissiota esittämään kaikki keskeiset ehdotukset kevääseen 2013¹⁴ mennessä.

2. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

2.1. Intressitahojen kuuleminen

Komission yksiköt järjestivät 27. huhtikuuta – 20. heinäkuuta 2012 julkisen kuulemisen ja pysyivät intressitahoja esittämään näkemyksensä viidestä kysymyksestä, jotka kattavat verkon käyttöönoton kaikki vaiheet suunnitteluvaiheesta aina loppukäyttäjien verkkoon liittämiseen saakka¹⁵.

Kirjallisia kannanottoja saatiin yli sata eri sidosryhmiltä kahdestakymmenestäkuudesta EU- ja EFTA-maasta. Suurimmat vastaajaryhmät olivat sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat (27) ja niiden toimialajärjestöt (14) sekä julkishallinnon elimet, muun muassa keskusviranomaiset (22, joista 6 kansallisia sääntelyviranomaisia) ja paikallisviranomaiset (9). Muut yleishyödylliset laitokset (7) ottivat kantaa toimialajärjestöjensä välityksellä. Kannanottoja

¹¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Euroopan digitaalistrategia* (KOM(2010) 245, 19.5.2010), erityisesti 2.4.1 kohta.

¹² Eurooppa-neuvoston päätelmät 1.–2. maaliskuuta 2012, EUCO 4/2/12, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/12/st00/st00004-re02.en12.pdf>, kohta 15.

¹³ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle COM(2012) 573, 3.10.2012, avaintoimi 9.

¹⁴ Eurooppa-neuvoston päätelmät 13.–14. joulukuuta 2012 (EUCO 205/12), http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/134353.pdf, kohta 17.

¹⁵ Selvitys julkisen kuulemisen tuloksista on tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutusarviointiraportissa (sen liitteenä I).

saatiin myös laitevalmistajilta (5) sekä teknisten alojen ja tieto- ja viestintätekniiikan eri toimialajärjestöiltä (6).

Yleisesti ottaen vastaajat suhtautuivat myönteisesti komission aikomukseen tehdä aloite, jolla puututtaisiin laajakaistan käyttöönoton rakennusteknisiin kustannuksiin sisämarkkinoiden laajuudelta. Enemmistö vastaajista oli samaa mieltä nykyisistä tehottomuuksista ja pullonkauloista samoin kuin mahdollisuuksista alentaa kustannuksia. Sidosryhmät myönsivät selkeästi ongelmien olemassaolon ja toiminnan tarpeen. Useita ratkaisuja ehdotettiin, sekä hyvin kunnianhimoisia että vaatimattomampia.

Julkisen kuulemisen lisäksi komission yksiköt perustivat internet-keskustelufoorumin ideoiden keräämiseksi intressitahojen keskuudessa¹⁶.

Komissio on ollut säännöllisesti yhteydessä tärkeimpiin sidosryhmiin (sekä julkisiin että yksityisiin) kaikilla aloilla, joita asia koskee.

2.2 Tutkimukset ja muut tietolähteet

Komission yksiköt teettivät kaksi tutkimusta, toisen Deloittella kustannusten alentamiseen liittyvistä käytänteistä passiivisen infrastruktuurin käyttöönottamisessa laajakaistaa varten¹⁷ ja toisen Analysys Masonilla tähän ehdotukseen liittyvän vaikutusarvioinnin tueksi¹⁸.

Komission yksiköt käyttivät hyödykseen lisätietolähteitä, tutkimuksia ja jäsenvaltioiden parhaita käytäntöjä (mm. Saksa, Espanja, Ranska, Italia, Liettua, Alankomaat, Puola, Portugali, Slovenia, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta)¹⁹. Komission yksiköt keräsivät yksityiskohtaista tietoa myös kansallisten sääntelyviranomaisten välityksellä.

2.3 Ehdotetun asetuksen vaikutusten arviointi

Komission yksiköt ovat tehneet vaikutusarvioinnin²⁰. Tarkempaa analyysiä varten valittiin neljä toimintavaihtoehtoa:

Vaihtoehto 1: Toiminnan jatkaminen nykyisellään: säilytetään nykyinen seurantaan, täytäntöönpanon valvontaan ja ohjeistukseen perustuva lähestymistapa.

Vaihtoehto 2: Tehokkuusetujen edistäminen telesektorilla: annetaan suosituksia toimenpiteistä kohti tilannetta, jossa kansalliset sääntelyviranomaiset soveltavat sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmää johdonmukaisemmin ja yhtenäistetymin.

Vaihtoehto 3: Tehokkuusetujen mahdollistaminen toimialojen välillä: ehdotus asetukseksi, jolla pyritään hyödyntämään toimialojen välisen yhteistyön mahdollisuudet (kaksi alavaihtoehtoa 3a ja 3b, joista toinen käsittää pelkän asetuksen ja toinen asetuksen lisäksi suosituksen).

Vaihtoehto 4: Tehokkuusetuihin velvoittaminen: ehdotus säädökseksi, jolla täydennetään nykyistä sääntelykehystä velvoittamalla vaihtoehtoa 3 pidemmälle meneviin toimenpiteisiin, kuten infrastruktuurikartoituksiin, infrastruktuurin kustannuslähtöisiin käyttöoikeusehtoihin, yhteistyöhön rakennusteknisissä töissä myös tapauksissa, joissa niitä ei rahoiteta julkisista

¹⁶ Ks. <http://daa.ec.europa.eu/content/special/crowdsourcing>

¹⁷ Deloitte tekemään tutkimukseen perustuva selvitys, jossa tietoja on verrattu muihin lähteisiin, on tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutusarviointiraportissa (sen liitteenä II).

¹⁸ Tämä raportti on tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutusarviointiraportissa (sen liitteenä III).

¹⁹ Täydellinen luettelo näistä lähteistä on vaikutusarviointiraportissa.

²⁰ Vaikutustenarviointi esitetään tämän ehdotuksen liitteenä.

varoista, sekä nopeita yhteyksiä tukevan infrastruktuurin asentamiseen myös vanhoihin rakennuksiin.

Toimintavaihtoehtojen analyysissä keskitytään erityisesti sidosryhmille välittömästi aiheutuviin kustannuksiin ja hyötyihin, ennakoituihin vaikutuksiin verkkoinvestointien ja laajakaistan käyttöönoton kannalta sekä laajempaan makrotaloudelliseen analyysiin vaikutuksista, jotka kohdistuva kuluttajien hyvinvointiin, kasvuun, kilpailukykyyn ja sisämarkkinoihin.

Vaikutusten arvioinnissa tultiin siihen tulokseen, että vaihtoehto 3a on paras käytettävissä oleva vaihtoehto, kun otetaan huomioon sen toimivuus tavoitteiden saavuttamisessa, kustannushyötyanalyysi, tehokkuus ja se, että sen avulla kustannussäästämahdollisuuksia voidaan hyödyntää johdonmukaisesti EU:n yleisten tavoitteiden kanssa toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen.

Ehdotetun sääntelytavan valinta perustellaan jäljempänä kohdassa 3.4.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

3.1. Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan. Tämä on perusteltua ottaen huomioon ehdotuksen tavoitteet parantaa edellytyksiä sisämarkkinoiden toteuttamiselle ja toiminnalle.

Lisäksi kuten oikeuskäytännössä vahvistetaan, tämä artikla antaa unionin lainsäätäjälle yhdenmukaistettavan alan yleisestä kontekstista ja erityisistä olosuhteista riippuen harkintavaltaa sen suhteen, mikä on tarkoituksenmukaisin lähentämistekniikka halutun tavoitteen saavuttamiseksi erityisesti niillä aloilla, joihin liittyy monitahoisia teknisiä erityispiirteitä²¹.

3.2. Toissijaisuusperiaate

Ehdotettu Euroopan tason toiminta nopean sähköisen viestinnän infrastruktuurin käyttöönotokustannusten vähentämiseksi on perusteltua toissijaisuusperiaatteen kannalta.

Toissijaisuusperiaatteella on kaksi tavoitetta. Yhtäältä siinä annetaan unionille mahdollisuus toimia, jos ongelmaa ei voida riittävällä tavalla ratkaista jäsenvaltioiden toimiessa yksin. Toisaalta sen tavoitteena on säilyttää jäsenvaltioiden toimivaltuudet aloilla, joihin ei voida puuttua tehokkaammin unionin toiminnalla. Tarkoituksena on tuoda päätöksenteko unionissa mahdollisimman lähelle kansalaista.

Ehdotetussa asetuksessa määritellään erityisiä sellaisenaan sovellettavia oikeuksia ja velvollisuuksia, joiden avulla voidaan helpottaa fyysisen infrastruktuurin käyttöönoton ja rakennusteknisten töiden suunnittelua ja toteutusta, ja joukko liitännäissäännöksiä, joilla varmistetaan asiaa koskevien tietojen avoimuus ja hallinnollisten menettelyjen koordinointi. Tämän lisäksi se sisältää vaatimukset uusiin rakennuksiin ja peruskorjausten yhteydessä vanhoihin rakennuksiin asennettavasta fyysisestä infrastruktuurista.

Kaavaillut toimenpiteet rakentuvat monissa jäsenvaltioissa jo käytössä oleville parhaille käytännöille, kuten nykyisten fyysisten infrastruktuurien uudelleenkäyttö Liettuassa ja Puolassa, nykyistä infrastruktuuria koskevan tiedon avoimuus Belgiassa ja Saksassa, yhteinen käyttöönotto Suomessa ja Ruotsissa, asennusoikeuksien ja hallinnollisten menettelyjen

²¹ Ks. asia C-66/04, 45 kohta, ja asia C-217/04, 43 kohta.

yksinkertaistaminen Alankomaissa ja Puolassa sekä uudisrakennusten varustaminen nopealla laajakaistaninfrastruktuurilla Espanjassa ja Ranskassa²². Jotkin jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön toimenpiteitä, jotka osin menevät nyt ehdotettavia pitemmälle. Esimerkkinä mainittakoon Kreikan käyttöön ottama keskitetty palvelupiste. Ehdotettu asetus ei rajoita mahdollisuutta tällaisiin yksityiskohtaisempiin säännöksiin kansallisessa lainsäädännössä.

Ehdotettu asetus ei myöskään rajoita erityisiä sääntelyllisiä toimenpiteitä, joihin kansalliset sääntelyviranomaiset voivat ryhtyä unionin sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän mukaisesti, kuten huomattavan markkinavoiman yrityksille määrättäviä korjaavia toimenpiteitä.

Ehdotettuja toimenpiteitä tarvitaan unionin tasolla edellytysten parantamiseksi sisämarkkinoiden toteuttamiselle ja toiminnalle, jotta voidaan

- poistaa sisämarkkinoiden toimintaa haittaavat esteet, jotka aiheutuvat sääntöjen ja hallinnollisten käytäntöjen hajanaisuudesta kansallisella ja paikallisella tasolla, mikä haittaa eurooppalaisten yritysten kehitystä ja kasvua, vaikuttaa kielteisesti Euroopan kilpailukykyyn ja luo esteitä investoinneille ja toimimiselle rajojen yli ja siten rajoittaa voimassa olevassa unionin lainsäädännössä taattua vapautta tarjota sähköisiä viestintäpalveluja ja -verkkoja. Esimerkkinä voidaan mainita, että hajanaiset ja läpinäkymättömät sääntelylliset lähestymistavat verkkojen käyttöönottoon lisäävät markkinoille pääsyn kuluja kaikilla kansallisilla markkinoilla. Tällainen hajanaisuus muodostaa esteen niin monikansallisille kuin kansallisillekin yrityksille, jotka haluavat saada mittakaavasäästöjä Euroopan tasolla yhä globaalimman kilpailun paineessa. Se muodostaa esteen myös innovatiivisille palveluille, joita voisi kehittyä erittäin nopeissa, saumattomasti rajojen yli toimivissa verkoissa;
- edistää täyttä laajakaistan kattavuutta, joka on edellytys digitaalisten sisämarkkinoiden kehitykselle ja sellaisena poistaa merkittävän sisämarkkinoiden toteuttamista haittaavan esteen. Samalla tämä edistää alueellista yhteenkuuluvuutta. Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa vain sillä ehdolla, että käyttöönottokustannuksia alennetaan koko EU:ssa;
- hyödyntää merkittävät käyttämättömät mahdollisuudet saavuttaa kustannussäästöjä ja helpottaa laajakaistaan siirtymistä muun muassa laajentamalla nykyisten parhaiden toimintatapojen käyttöä koko EU:hun aina, kun niitä on saatavissa;
- virtaviivaistaa tehokkaita suunnittelu- ja investointiprosesseja laajassa mittakaavassa, mikä helpottaa yleiseurooppalaisten operaattoreiden syntymistä;
- varmistaa yritysten sekä investoijien tasavertainen kohtelu ja syrjimättömyys ottaen huomioon *tavoitteet ja tehtävät, jotka liittyvät kiinteästi aloihin, jotka ovat EU:n lainsäädäntöön jo sisältyvien instrumenttien kohteena*,²³ erityisesti sähköisen viestinnän alalla²⁴ mutta myös muilla aloilla (esim. yleishyödylliset laitokset, jotka haluavat saada tuloja fyysisestä infrastruktuuristaan, ja synergiat älykkäiden sähköverkkojen perustamisessa).

Tässä ehdotuksessa huolehditaan eri järjestelyin toissijaisuusperiaatteen noudattamisesta.

²² Ks. Analysys Masonin loppuraportti Euroopan komission tietoyhteiskunnan ja viestintien pääosastolle *Support for the preparation of an impact assessment to accompany an EU initiative on reducing the costs of high-speed broadband infrastructure deployment* (SMART 2012/0013).

²³ Ks. asia C-217/04, 47 kohta.

²⁴ Ks. esimerkiksi sääntelyn parantamista koskevan direktiivin 2009/140/EY johdanto-osan 8 kappale, puitedirektiivin johdanto-osan 22 kappale ja asetuksen 2887/2000/EY johdanto-osan 1 ja 4 kappale.

- Ensinnäkin jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai hyväksyä yksityiskohtaisempia säännöksiä, joissa täsmennetään tarkemmin tai täydennetään ehdotettuun asetukseen sisältyviä velvoitteita esimerkiksi nykyisten infrastruktuurien käyttöoikeuksissa, rakennusteknisten töiden koordinoinnissa ja yhteisessä käyttöönotossa.
- Vaikka ehdotetulla asetuksella luotavat tehtävät annetaan oletusarvoisesti riippumattomalle kansalliselle sääntelyviranomaiselle sen asiantuntemuksen ja riippumattomuuden perusteella sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän mukaisesti, jäsenvaltiot voivat nimetä näihin tehtäviin muita toimivaltaisia elimiä noudattaen kansallista valtiosääntöoikeudellista järjestelmäänsä toimivallan ja valtuuksien jakamiseksi²⁵ optimaalisella tasolla siten, että tehtävien hoidossa voidaan saada arvokkaita tehokkuusetuja. Tämä pätee kaikkiin tässä asetuksessa ehdotettuihin tehtäviin: lupamenettelyjen tietopisteeseen, avoimuuteen ja riitojenratkaisuun.
- Toiseksi mitä tulee olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria koskevien tietojen avoimuuteen, vaikka osa jäsenvaltioista on tehnyt erilaisia kartoitusaloitteita ottamalla käyttöön paikkatietosovelluksia, jotka kattavat joissakin jäsenvaltioissa sähköisen viestintäinfrastruktuurin lisäksi myös muiden yleishyödyllisten laitosten fyysisen infrastruktuurin, tässä ehdotuksessa ei vaadita jäsenvaltioilta tällaisia kartoitustoimia. Siinä ei myöskään vaadita tietojen kokoamista ja säilyttämistä keskitetyssä yhteyspisteessä. Jäsenvaltioille asetetaan velvoite ”antaa saataville” nämä tiedot keskitetyn tietopisteen kautta, mikä voitaisiin toteuttaa antamalla hyperlinkit muihin lähteisiin. Ehdotus ei liioin sisällä yleistä velvoitetta ilmoittaa ennakolta suunnitelluista rakennusteknisistä töistä, mutta se antaa sähköisen viestinnän tarjoajille mahdollisuuden saada nämä tiedot verkkojen tarjoajilta nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa varten.
- Kolmanneksi mitä tulee lupien myöntämiseen, ehdotus ei vaikuta jäsenvaltioiden menettelylliseen autonomiaan toimivaltuuksien sisäisessä jaossa. Eri lupamenettelyjä koskevien tietojen on oltava saatavilla ja hakemukset jätettävä yhteyspisteen kautta, mutta sen tehtävä rajoittuu lupien edelleen toimittamiseen ja lupamenettelyjen koordinointiin. Lisäksi tähän liittyvät eri määräajat yhdenmukaistetaan vain oletusarvoisesti, ja jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön omia erityisiä määräaikojaan. Tämä ei kuitenkaan saisi vaikuttaa muihin menettelyn asianmukaista toteutusta varten asetettuihin erityisiin määräaikoihin tai velvoitteisiin, joita sovelletaan kansallisen tai EU:n lainsäädännön mukaisesti.
- Lopuksi mitä tulee kiinteistöjen varustamiseen, ehdotettu asetusta sallii jäsenvaltioiden mukauttaa asetuksessa säädettyjä velvoitteita omiin kansallisiin tai paikallisiin erityispiirteisiinsä vapauttamalla tietyn tyyppiset rakennukset, kuten yhden asunnon kiinteistöt, tai tietyn tyyppiset korjaustyöt asetuksen velvoitteista toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen.

3.3. Suhteellisuusperiaate

Ehdotetut toimet ovat perusteltuja myös suhteellisuusperiaatteen kannalta.

Ehdotetuilla kustannusten alentamistoimenpiteillä pyritään lisäämään koordinoitua ja avoimuutta sekä yhdenmukaistamaan vähimmäistason välineet, joilla luodaan sidosryhmille edellytykset hyödyntää synergioita ja vähentää käyttöönoton tehottomuuksia. Vaikka ehdotettujen toimenpiteiden tavoitteena on vähentää esteitä, jotka haittaavat pääsyä fyysisiin

²⁵ Ks. asia 272/83, kohdat 25 ja 27.

infrastruktuureihin, ne eivät kohtuuttomasti heikennä omistusoikeuksia ja niissä säilytetään kaupallisten neuvottelujen ensisijaisuus.

Ehdotetut toimenpiteet eivät velvoita tiettyihin liiketoimintamalleihin. Ne myös jättävät jäsenvaltioille mahdollisuuden hyväksyä yksityiskohtaisempia säännöksiä, minkä vuoksi ne pikemminkin täydentävät meneillään olevia kansallisia aloitteita kuin vaikuttavat niihin olennaisesti. Ne jättävät jäsenvaltioille mahdollisuuden kehittää toimintaa omien nykyisten toimiansa pohjalta ja organisoida sitä entisillä tai uusilla tavoilla, jotka parhaiten vastaavat niiden erityistarpeisiin, aiheuttamatta välttämättä lisäkustannuksia.

Ehdotettu asetus vaikuttaa jossain määrin omistusoikeuksiin, mutta tässä noudatetaan suhteellisuusperiaatetta.

Ehdotus mahdollistaa kaupalliset neuvottelut fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeudesta velvoittamatta myöntämään käyttöoikeudet ennalta määrätyn tai kustannuslähtöisin ehdoin ja edellytyksin. Siinä mainitaan ohjeellisia syitä, joilla käyttöoikeuden epäämistä voidaan perustella, kuten käyttöoikeuspyynnön kohteena olevan fyysisen infrastruktuurin tekninen soveltuvuus sähköisten viestintäverkkojen elementtien sijoittamiseen, käytettävissä olevan tilan saatavuus elementtien sijoittamiseksi sekä verkon eheys ja turvallisuus.

Ehdotuksessa säädetään riitojenratkaisusta tapauksissa, joissa käyttöoikeuden epäämistä ei katsota perustelluksi. Tällöin otetaan huomioon useita eri muuttujia hinnan määräytymisessä, muun muassa pyydetyn käyttöoikeuden vaikutus verkko-operaattorin investointien perustana olevaan liiketoimintasuunnitelmaan erityisesti nopeiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen käytettävien hiljattain rakennettujen fyysisen infrastruktuurien tapauksessa.

Nykyistä fyysistä infrastruktuuria koskevien tietojen avoimuus koskee ehdotuksessa infrastruktuuria, joka soveltuu nopeiden verkkojen käyttöönottoon, eikä mitä tahansa fyysistä infrastruktuuria yleensä. Ehdotus myös jättää jäsenvaltioille mahdollisuuden myöntää yleisiä vapautuksia infrastruktuureille, jotka ovat teknisesti soveltumattomia. Ehdotuksella pyritään myös siihen, että tiedot olisivat saatavilla mahdollisimman vähäisin kustannuksin. Tätä varten velvoitteet on portaistettu siten, että käyttöön annetaan ensin jo saatavilla olevat tiedot ja selvityksiin turvaudutaan vasta silloin, jos nämä tiedot eivät ole suoraan saatavissa viranomaisilta tai sähköisen viestinnän tarjoajilta.

Ehdotukseen sisältyvä rakennusteknisten töiden koordinointi ei rajoita yritysten taloudellista vapautta. Erityisesti todettakoon, ettei ehdotus velvoita yhteiseen käyttöönottoon sellaisia osapuolia, jotka eivät ole valinneet tätä liiketoimintamallia, ellei kyse ole julkisrahoitteisista töistä. Sen tarkoituksena on pelkästään mahdollistaa yhteisen käyttöönoton kaupalliset järjestelyt huolehtimalla siitä, että tulevista rakennusteknisistä töistä saadaan paremmin tietoa.

Kiinteistöjen fyysiseen infrastruktuuriin liittyvä velvoite varustaa kiinteistöt nopeita yhteyksiä tukevalla fyysisellä infrastruktuurilla rajoitetaan uusiin ja peruskorjattaviin rakennuksiin. Perusteluna on se, että tällöin lisäkustannukset jäisivät marginaaliksi verrattuna korkeisiin kustannuksiin, joita aiheutuisi passiivisen infrastruktuurin jälkiasentamisesta olemassa oleviin rakennuksiin, ja todennäköisesti kompensoituisivat kiinteistöomaisuuden suuremman arvon myötä. Ehdotuksessa rajoitetaan tämä velvoite koskemaan peruskorjauksia, jotka edellyttävät rakennuslupaa. Jäsenvaltiot voivat myös myöntää yleisiä vapautuksia suhteellisuuteen liittyvistä syistä.

3.4 Perusoikeudet

Ehdotettujen toimenpiteiden vaikutuksesta perusoikeuksiin on tehty analyysi.

Vaikka verkko-operaattorien velvollisuus täyttää kaikki kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat niiden fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta, voi rajoittaa niiden elinkeinovapautta ja

omistusoikeutta, velvoitteen tästä näkökulmasta haitallista vaikutusta lieventää kuitenkin säännös, jonka mukaan käyttöoikeus olisi myönnettävä kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, mukaan lukien hinta. Lisäksi tätä rajoitusta on pidettävä perusteltuna ja oikeasuhteisena suhteessa tavoitteeseen vähentää nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannuksia, koska se vähentäisi tarvetta rakennusteknisiin töihin, joiden osuus on lähes 80 prosenttia verkkojen käyttöönotokustannuksista. Mitä tulee verkko-operaattoreiden velvollisuuteen antaa vähimmäistiedot nykyisistä infrastruktuureista, oikeus yksityisyyteen ja liikesalaisuuksien suoja taataan säätämällä vapautuksista yritys- ja liikesalaisuuksien liittyvistä syistä.

Velvoite, jonka mukaan kokonaan tai osittain julkisista varoista rahoitettavia rakennusteknisiä töitä suorittavien yritysten on täytettävä kaikki kohtuulliset käyttöoikeuspyynnöt sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten, voi rajoittaa niiden elinkeinovapautta ja omistusoikeutta. Tätä velvoitetta sovellettaisiin kuitenkin vain sillä ehdolla, ettei se aiheuta lisäkustannuksia alun perin suunniteltuihin rakennusteknisiin töihin ja että koordinoitupyynnöt esitetään mahdollisimman pian ja joka tapauksessa vähintään kuukautta ennen kuin lopulliseen hankkeeseen haetaan lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta. Lisäksi tätä rajoitusta on pidettävä perusteltuna ja oikeasuhteisena suhteessa tavoitteeseen vähentää nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannuksia, koska sen myötä sähköisten viestintäverkkojen operaattoreiden tarvitsisi kattaa vain osa rakennusteknisten töiden kustannuksista.

Velvollisuus varustaa kaikki uudisrakennukset nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla voi vaikuttaa näiden kiinteistöjen omistajien omistusoikeuksiin. Tätä rajoitusta on pidettävä perusteltuna ja oikeasuhteisena suhteessa tavoitteeseen vähentää nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannuksia, koska se poistaisi tarpeen asentaa fyysinen infrastruktuuri kiinteistöihin jälkikäteen.

Yleisten viestintäverkkojen tarjoajien oikeus liittää verkkonsa keskitinpisteeseen, jotta ne voisivat käyttää nopeisiin yhteyksiin soveltuvaa kiinteistön fyysistä infrastruktuuria, voi vaikuttaa kyseisen yksityisen omaisuuden omistajien omistusoikeuteen. Tätä rajoitusta lieventää kuitenkin yleisten viestintäverkkojen tarjoajille asetettava velvoite minimoida yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus ja kattaa mahdollisesti aiheutuvat kustannukset. Sitä on myös pidettävä perusteltuna ja oikeasuhteisena suhteessa tavoitteeseen vähentää nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannuksia, koska sen myötä sähköisen viestinnän operaattorit voisivat saada mittakaavaetuja ottaessaan verkkojaan käyttöön.

Yleisten viestintäverkkojen tarjoajien oikeus käyttää olemassa olevaa nopeisiin yhteyksiin valmista kiinteistön fyysistä infrastruktuuria voi vaikuttaa kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden haltijan omistusoikeuksiin. Tätä rajoitusta lieventää kuitenkin se, että käyttöoikeus myönnettäisiin kohtuullisin ehdoin ja sitä sovellettaisiin vain tapauksissa, joissa rinnakkaisen infrastruktuurin rakentaminen on teknisesti mahdotonta toteuttaa tai taloudellisesti tehotonta.

Edellä kuvattujen rajoitusten osapuolille taataan oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin: ne voivat saattaa asian toimivaltaisen kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi, mikä ei rajoita niiden oikeutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

3.5. Säätelytavan valinta

Komissio ehdottaa asetusta, sillä se antaa takeet kokonaisvaltaisesta ratkaisusta, jota voidaan soveltaa sellaisenaan myös kaikkiin verkkojen käyttöönottoa varten tarvittaviin lupiin. Se varmistaa, että kustannusten vähentämisen välineet saadaan käyttöön nopeasti siten, että ne

voivat tukea Euroopan digitaalistrategian tavoitteita, jotka on määrä saavuttaa vuoteen 2020 mennessä.

Toisin kuin direktiivi, jonka viemiseen osaksi jäsenvaltioiden lainsäädäntöä tarvittaisiin lisääntymistä, asetuksella voidaan saattaa nopeasti voimaan perustason oikeudet ja -velvollisuudet verkkojen käyttöönottoa varten kaikkialla sisämarkkinoilla. Lisäksi direktiivi luonteensa vuoksi sallisi merkittävät erot näiden oikeuksien ja velvollisuuksien täytäntöönpanossa, minkä vuoksi sen avulla ei voitaisi puuttua syntyneeseen hajanaisuuteen. Sellaisenaan sovellettava säädös sen sijaan vähentäisi jo vallitsevaa ja ehkäisisi tulevaa hajanaisuutta keskittymällä poistamaan valikoidun määrän sähköisten viestintäverkkojen sisämarkkinoiden kehitystä haittaavia esteitä parhaiden toimintatapojen pohjalta mutta jättäen organisatoriset kysymykset pitkälti jäsenvaltioiden omaan harkintavaltaansa. Tarjoajilla on verkon suunnittelun ja käyttöönoton kaikissa vaiheissa oltava sellaisenaan sovellettavat oikeudet, joihin ne voivat vedota kansallisissa tuomioistuimissa jäsenvaltioiden lisäksi myös yksityisiä osapuolia (mm. infrastruktuurin omistajat) vastaan.

Koska ehdotuksen keskeisenä tarkoituksena on määritellä oikeudet ja velvoitteet, joita sovelletaan sellaisenaan kaikkialla sisämarkkinoilla, sääntelytavaksi on syytä valita mieluummin asetus kuin direktiivi, koska asetukset ovat selvästi tehokkaampia ja tuloksellisempia ja niillä voidaan tarjota yhtäläiset mahdollisuudet kansalaisille ja yrityksille ja suuremmat mahdollisuudet yksityiseen täytäntöönpanoon²⁶. Toisin kuin direktiivillä, joka on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä, asetuksella, jota sovelletaan sellaisenaan, voidaan paremmin taata tarvittava välitön vaikutus, jotta laajakaistan saatavuuteen liittyvät digitaalistrategian tavoitteet voidaan saavuttaa vuoteen 2020 mennessä.

Kustannusten vähentämiseen liittyvien toimenpiteiden huomattavat edut, jotka näkyvät sekä taloudellisena että yhteiskunnallisena hyötynä, ovat huomattavasti hallinnollisia rasitteita suuremmat.

3.6. Ehdotuksen rakenne ja tärkeimmät oikeudet ja velvollisuudet

1 artikla – Tavoite ja soveltamisala

- Ehdotuksen 1 artiklassa esitetään asetuksen tavoite ja soveltamisala.

2 artikla – Määritelmät

- Tämä artikla sisältää määritelmät, joita sovelletaan EU:n sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmään sisältyvien määritelmien lisäksi.

3 artikla – Olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus

- Ehdotuksen 3 artiklassa vahvistetaan verkko-operaattoreiden yleinen oikeus tarjota käyttöoikeutta fyysiseen infrastruktuuriinsa ja velvollisuus täyttää kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat niiden fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeutta sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin.
- Riitojenratkaisuelimenä, joka käsittelee epäämisiä tai ehtoihin ja edellytyksiin liittyvät riidat, toimisi oletusarvoisesti kansallinen sääntelyviranomais.

²⁶ Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. kesäkuuta 2012 sisämarkkinoiden toimenpidepaketista ja kasvun edistämistoimista (2012/2663(RSP)), kohta 10.

4 artikla – Fyysisistä infrastruktuuria koskeva avoimuus

- Ehdotuksen 4 artiklassa säädetään oikeudesta saada vähimmäistiedot olemassa olevista fyysisistä infrastruktuureista sekä suunnitelluista rakennusteknisistä töistä.
- Lisäksi verkko-operaattoreilla on velvollisuus täyttää kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat niiden fyysisen infrastruktuurin yksittäisiin elementteihin liittyviä paikan päällä tehtäviä selvityksiä.
- Paikan päällä tehtäviin selvityksiin liittyvien erimielisyyksien ratkaiseminen annettaisiin toimeksi riitojenratkaisuelimelle, jona toimisi oletusarvoisesti kansallinen sääntelyviranomais.

5 artikla – Rakennusteknisten töiden koordinointi

- Tässä artiklassa säädetään oikeudesta neuvotella rakennusteknisten töiden koordinoinnista.
- Lisäksi artiklassa velvoitetaan julkisrahoitteisia rakennusteknisiä töitä suorittavat yritykset täyttämään kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat rakennusteknisten töiden koordinoinnista avoimin ja syrjimättömin ehdoin tehtäviä sopimuksia.

6 artikla – Lupien myöntäminen

- Tässä artiklassa säädetään oikeudesta saada sähköisessä muodossa ja keskitetyn tietopisteen kautta tiedot, jotka koskevat tiettyihin rakennusteknisiin töihin sovellettavia ehtoja ja menettelyjä, sekä oikeus jättää lupahakemuksia sähköisesti kyseisen pisteen kautta. Tietopiste helpottaa ja koordinoi lupien myöntämisprosessia ja valvoo määräaikojen noudattamista.
- Siinä asetetaan myös yleinen määräaika, jos kansallisessa tai EU:n lainsäädännössä ei säädetä määräajasta, sekä säädetään oikeudesta saada ajoissa päätös lupahakemuksista.

7 ja 8 artikla – Kiinteistöjen varustaminen

- Ehdotuksen 7 artiklassa velvoitetaan varustamaan uudet ja peruskorjattavat rakennukset nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla ja asentamaan uusiin – ja vanhoihin peruskorjattaviin – monen asunnon taloihin kiinteistön sisällä tai ulkopuolella sijaitseva keskitinpiste.
- Ehdotuksen 8 artiklassa annetaan sähköisen viestintäverkkojen tarjoajille oikeus liittää verkkolaitteistonsa kiinteistöjen keskitinpisteeseen, sähköisen viestinnän operaattoreille oikeus neuvotella käyttöoikeus nopeita yhteyksiä tukevaan kiinteistön fyysiseen infrastruktuuriin ja, jos tällaista nopeisiin yhteyksiin valmista kiinteistön infrastruktuuria ei ole, oikeus liittää verkkolaitteistonsa tilaajan yksityisiin tiloihin omalla kustannuksellaan edellyttäen, että vaikutus yksityiseen omaisuuteen pidetään mahdollisimman vähäisenä.

9 – 11 artikla

- Nämä artiklat sisältävät loppusäännökset, mukaan lukien toimivaltaisten elinten nimeäminen sekä velvoite tarkastella asetusta uudelleen kolmen vuoden kuluessa sen voimaantulosta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia unionin talousarvioon.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²⁷,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²⁸,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Digitaalitalous muuttaa sisämarkkinoita perusteellisesti. Innovatiivisuutensa, nopeutensa ja rajat ylittävän ulottuvuutensa ansiosta digitaalitalous mahdollistaa sisämarkkinoiden yhdentymisen uudelle tasolle. Unioni on asettanut tavoitteeksi digitaalitalouden, joka tuottaa pysyviä taloudellisia ja sosiaalisia etuja nykyaikaisten verkkopalveluiden ja nopeiden internet-yhteyksien pohjalta. Korkealaatuinen digitaalinfrastruktura tukee käytännöllisesti katsoen kaikkia nykyaikaisen ja innovatiivisen talouden sektoreita ja on siksi strategisesti tärkeä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden kannalta. Sen vuoksi kaikilla kansalaisilla ja yrityksillä on oltava mahdollisuus osallistua digitaalitalouteen.
- (2) Jäsenvaltiot ovat tunnustaneet nopeaan laajakaistaan siirtymisen merkityksen ja hyväksyneet kunnianhimoiset laajakaistatavoitteet, jotka esitetään komission tiedonannossa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Euroopan digitaalstrategia – Euroopan kasvun vauhdittaminen digitaalisin keinoin*²⁹, jäljempänä 'digitaalstrategia': laajakaistan 100-prosenttinen kattavuus vuoteen 2013 mennessä sekä nopeammat 30 Mbit/s:n yhteydet kaikille kotitalouksille ja yli 100 Mbit/s:n internet-liittymä vähintään 50 prosentilla kotitalouksista vuoteen 2020 mennessä.

²⁷ EUVL C, s. .²⁸ EUVL C, s. .²⁹ KOM(2010) 245; katso myös digitaalstrategiakatsaus, COM (2012) 784 final.

- (3) Digitaalistrategiassa on myös tunnistettu tarve politiikoille, joilla alennetaan laajakaistan käyttönotosta koko unionin alueella aiheutuvia kustannuksia ja varmistetaan kunnollinen suunnittelu ja koordinointi sekä kevennetään hallintotaakkaa.
- (4) Ottaen huomioon, että tarvitaan EU:n tason toimia laajakaistan kattavuuden parantamiseksi muun muassa vähentämällä nopean laajakaistainfrastruktuurin kustannuksia³⁰, toisessa sisämarkkinoiden toimenpidepaketissa³¹ korostetaan tarvetta lisätoimille, jotta voidaan saavuttaa nopeasti Euroopan digitaalistrategiassa asetetut tavoitteet muun muassa vastaamalla nopean verkon edellyttämien investointien asettamaan haasteeseen.
- (5) Nopeisiin kiinteisiin ja langattomiin sähköisiin viestintäverkkoihin siirtyminen unionin laajuisesti edellyttää mittavia investointeja, joista merkittävä osan muodostavat rakennusteknisten töiden kustannukset.
- (6) Suuri osa näistä kustannuksista johtuu olemassa olevan passiivisen infrastruktuurin (kuten kaapelikanavien, kaapelinsuojaputkien, kaapelikaivojen, jakokaappien, pylväiden, mastojen, antennilaitteistojen, tornien ja muiden tukirakennelmien) käyttöön liittyvistä käyttöönottoprosessin tehottomuuksista, rakennusteknisten töiden koordinointiin liittyvistä pullonkauloista, työläistä hallinnollisista lupamenettelyistä sekä verkkojen käyttöönottoon kiinteistöissä liittyvistä pullonkauloista.
- (7) Toimenpiteiden, joiden tavoitteena on tehostaa olemassa olevien infrastruktuurien käyttöä ja madaltaa uusien rakennusteknisten töiden kustannuksia ja esteitä, pitäisi edesauttaa merkittävästi nopeiden sähköisten viestintäverkkojen nopeaa ja laajaa käyttöönottoa samalla, kun huolehditaan toimivasta kilpailusta.
- (8) Jotkin jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön toimenpiteitä vähentääkseen laajakaistaan siirtymisen kustannuksia. Näiden parhaiden käytäntöjen käytön laajentaminen koko unioniin voisi merkittävästi edesauttaa digitaalisten sisämarkkinoiden luomista. Tällaiset käytännöt ovat kuitenkin edelleen harvassa ja hajanaisia. Lisäksi erot sääntelyllisissä vaatimuksissa estävät joskus yleishyödyllisten laitosten välisen yhteistyön ja voivat luoda esteitä uusien verkko-operaattoreiden markkinoilletulolle ja uusille liiketoimintamahdollisuuksille, mikä haittaa sisämarkkinoiden kehitystä fyysisten infrastruktuurien käytössä ja käyttöönotossa nopeita sähköisiä viestintäverkkoja varten. Lisäksi jäsenvaltioiden tasolla tehdyt aloitteet eivät aina vaikuta kokonaisuvaltaisilta, vaikka toimien olisi katettava koko käyttöönottoprosessi ja eri sektorit, jotta vaikutus olisi johdonmukainen ja merkittävä.
- (9) Tässä asetuksessa on tarkoitus määritellä koko unionissa sovellettavat vähimmäisoikeudet ja -velvoitteet, jotta voidaan helpottaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa ja toimialojen välistä koordinointia. Siinä vahvistettavat vähimmäistason tasavertaiset toimintaedellytykset eivät saisi rajoittaa kansallisella ja paikallisella tasolla omaksuttuja nykyisiä parhaita toimintatapoja ja toimenpiteitä, joihin liittyy yksityiskohtaisempia säännöksiä ja edellytyksiä ja jotka muodostavat lisätoimenpiteitä kyseisten oikeuksien ja velvoitteiden täydentämiseksi toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.
- (10) *Lex specialis* -periaatteen mukaan tapauksissa, joissa sovelletaan erityisempiä sääntelyllisiä toimenpiteitä EU:n oikeuden mukaisesti, niiden olisi oltava etusijalla

³⁰ Eurooppa-neuvoston päätelmät 13.–14. joulukuuta 2012, EUCO 205/12, kohta 17.

³¹ COM(2012) 573 final.

tässä asetuksessa säädettyihin vähimmäisoikeuksiin ja -velvoitteisiin nähden. Sen vuoksi tämä asetus ei saisi rajoittaa EU:n oikeuden ja mahdollisten erityisten sääntelyllisten toimenpiteiden, kuten huomattavan markkinavoiman yrityksille määrättävien korjaavien toimenpiteiden, soveltamista unionin sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän mukaisesti (sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7 päivänä maaliskuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY (puitedirektiivi)³², sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista 7 päivänä maaliskuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/20/EY (valtuutusdirektiivi)³³, sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä 7 päivänä maaliskuuta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/19/EY (käyttöoikeusdirektiivi)³⁴, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla 7 päivänä maaliskuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi)³⁵ ja kilpailusta sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen markkinoilla 16 päivänä syyskuuta 2002 annettu komission direktiivi 2002/77/EY³⁶).

- (11) Sähköisten viestintäverkkojen operaattoreiden ja varsinkin uusien tulokkaiden kannalta voi olla huomattavasti tehokkaampaa käyttää uudelleen jo olemassa olevia fyysisiä infrastruktuureja, jotka voivat olla myös muiden yleishyödyllisten laitosten omistuksessa, sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottamiseksi erityisesti alueilla, joilla soveltuva sähköistä viestintäverkkoa ei ole käytettävissä tai joilla uuden fyysisen infrastruktuurin rakentaminen ei ehkä ole taloudellisesti kannattavaa. Lisäksi toimialojen väliset synergiat voivat merkittävästi vähentää tarvetta sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotosta johtuville rakennusteknisille töille ja sen myötä myös niihin liittyviä yhteiskunnallisia ja ympäristökustannuksia, kuten ympäristön pilaantumista, häiriöitä ja liikenteen ruuhkautumista. Sen vuoksi tätä asetusta olisi sovellettava sähköisten viestintäverkkojen tarjoajien lisäksi myös kaikkiin tahoihin, joilla on omistus- ja käyttöoikeudet sellaisiin laajoihin ja kaikkialle ulottuviin fyysisiin infrastruktuureihin, joihin voidaan sijoittaa sähköisten viestintäverkkojen elementtejä. Kyse voi olla esimerkiksi sähkön, kaasun, veden ja lämmön jakeluun, viemäröintiin ja liikennepalveluihin käytettävistä fyysisistä verkoista.
- (12) Koska tällaisten verkkojen fyysisten rakenteiden erikoistumisaste on pieni, niihin voidaan usein samalla sijoittaa monia erilaisia sähköisten viestintäverkkojen elementtejä, myös nopeudeltaan vähintään 30 Mbit/s:n laajakaistaliityntäpalvelujen tarjoamiseen tarvittavia verkkoelementtejä teknologianeutraaliuden periaatetta noudattaen, vaikuttamatta verkon pääasialliseen palveluun ja pitäen mukauttamiskustannukset minimissä. Sen vuoksi fyysiseen infrastruktuuriin, joka on tarkoitettu pelkästään verkon muiden elementtien sijoittamiseen ilman että siitä itsestään tulee aktiivinen verkkoelementti, voidaan periaatteessa sisällyttää sähköisen viestinnän kaapeleita, laitteistoa ja muita sähköisten viestintäverkkojen elementtejä riippumatta sen varsinaisesta käytöstä tai omistuksesta. Pääasiallisen palvelun tarjoamiseen liittyvää yleistä etua rajoittamatta olisi edistettävä verkko-operaattoreiden

³² EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33.

³³ EYVL L 108, 24.4.2002, s. 21.

³⁴ EYVL L 108, 24.4.2002, s. 7.

³⁵ EYVL L 108, 24.4.2002, s. 51.

³⁶ EYVL L 249, 17.9.2002, s. 21.

välisiä synergioita, jotta voidaan samalla myötävaikuttaa digitaalistrategian tavoitteiden saavuttamiseen.

- (13) Vaikka tämä asetus ei saisi rajoittaa mahdollisia erityisiä takeita, joita tarvitaan verkkojen turvallisuuden ja eheyden varmistamiseksi sekä verkko-operaattorin tarjoamaan pääasialliseen palveluun kohdistuvien vaikutusten estämiseksi, kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvät yleiset säännöt, joilla kielletään verkko-operaattoreita neuvottelemasta sähköisten viestintäverkkojen tarjoajien käyttöoikeuksista fyysisiin infrastruktuureihin, voivat estää markkinoiden kehittymistä fyysiseen infrastruktuuriin pääsyä varten, minkä vuoksi ne olisi poistettava. Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet eivät myöskään rajoita jäsenvaltioiden mahdollisuutta tehdä infrastruktuurin käyttöoikeuksien tarjoaminen houkuttelevammaksi yleishyödyllisille laitoksille jättämällä tällaisesta palvelusta saatavat tulot pois niiden pääasiallisessa toiminnossa tai pääasiallisissa toiminnoissa perittävien loppukäyttäjähintojen laskentaperustasta asiaan sovellettavan EU:n lainsäädännön mukaisesti.
- (14) Verkko-operaattori voi objektiivisista syistä evätä pääsyn tiettyihin fyysisiin infrastruktuureihin. Syynä voi olla se, ettei fyysinen infrastruktuuri sovellu teknisesti käyttöön ottaen huomioon erityiset olosuhteet liittyen infrastruktuureihin, joita varten käyttöoikeutta on pyydetty, kuten käytettävissä olevan tilan puute. Samoin tietyissä olosuhteissa infrastruktuurin yhteiskäyttö voi vaarantaa verkkojen eheyden ja turvallisuuden tai saman infrastruktuurin kautta pääasiallisesti tarjottavien palvelujen tarjoamisen. Lisäksi silloin, kun verkko-operaattori jo tarjoaa fyysiseen verkkoinfrastruktuuriin tukkutasen käyttöoikeuksia, jotka täyttäisivät käyttöoikeuksien hakijan tarpeet, verkon fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus voi vaikuttaa kielteisesti sen liiketoimintamalliin ja investointikannusteisiin ja johtaa tehottomaan verkkoelementtien päällekkäisyyteen. Tapauksissa, joissa on kyse unionin sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän nojalla määrättävistä fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden myöntämisvelvoitteista, jollaisia voidaan määrätä esimerkiksi huomattavan markkinavoiman yrityksille, kysymystä säännellään jo erityisillä sääntelyllisillä velvoitteilla, joihin tämä asetus ei saisi vaikuttaa.
- (15) Kun sähköisten viestintäverkkojen tarjoajat hakevat käyttöoikeuksia tietylle alueelle, verkko-operaattoreiden olisi tehtävä tarjous infrastruktuurinsa yhteiskäytöstä kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, mukaan lukien hinta, jollei käyttöoikeutta evätä objektiivisista syistä. Olosuhteista riippuen käyttöoikeuden myöntämisedellytyksiin voivat vaikuttaa useat eri tekijät, kuten mahdolliset kunnossapitoon ja mukauttamiseen liittyvät lisäkustannukset, mahdolliset ennaltaehkäisevät takeet, joihin ryhdytään verkkojen turvallisuuteen ja eheyteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi, mahdolliset erityiset korvausvastuut vahinkojen varalta, infrastruktuurin rakentamiseen mahdollisesti myönnetyn julkisen tuen käyttö, mukaan lukien tukeen liitetyt tai kansallisessa lainsäädännössä unionin oikeuden mukaisesti vahvistetut erityiset ehdot ja edellytykset sekä mahdolliset ympäristönsuojeluun, kansanterveyteen, yleiseen turvallisuuteen tai kaupunki- ja maaseutusuunnittelun tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä kansallisista säännöksistä johtuvat rajoitukset.
- (16) Jos kaupallisissa neuvotteluissa ei päästä yhteisymmärrykseen teknisistä ja kaupallisista ehdoista ja edellytyksistä, kummankin osapuolen olisi voitava saattaa asia kansallisen tason riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi ratkaisun määräämiseksi osapuolille, jotta voidaan välttää perustelemattomat kieltäytymiset vastaamasta käyttöoikeuspyyntöihin tai kohtuuttomien ehtojen asettaminen. Myönnettävien käyttöoikeuksien hintoja määrittäessään riitojenratkaisuelimen olisi otettava huomioon

fyysiseen infrastruktuuriin tehdyt investoinnit. Tapauksissa, joissa käyttöoikeuksia pyydetään sähköisten viestintäverkkojen operaattoreiden fyysiseen infrastruktuuriin, kyseiseen infrastruktuuriin tehdyt investoinnit voivat välittömästi edistää Euroopan digitaalistrategian tavoitteita ja vapaamatkustajuus voisi vaikuttaa vähittäismarkkinoiden kilpailuun. Näin ollen mahdollisissa käyttöoikeuden myöntämisvelvoitteissa olisi otettava huomioon näiden investointien taloudellinen kannattavuus niiden mahdollisen tuottoaikataulun perusteella, mahdollinen käyttöoikeuksien vaikutus kilpailuun vähittäismarkkinoilla, mahdollinen verkon omaisuuserien arvonalennus käyttöoikeuspyynnön ajankohtana sekä mahdollinen tehtyjen investointien perustana ollut liiketoimintasuunnitelma erityisesti nopeiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen käytettävien hiljattain rakennettujen fyysisten infrastruktuurien tapauksessa ja mahdollinen käyttöoikeuden hakijalle tarjottu mahdollisuus yhteiseen käyttöönottoon.

- (17) Jotta sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotto voitaisiin suunnitella tehokkaasti ja varmistaa sähköisten viestintäverkkojen käyttöön soveltuvien nykyisten infrastruktuurien mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutettujen yritysten olisi voitava saada vähimmäistiedot käyttöönottoalueella käytettävissä olevista fyysisistä infrastruktuureista. Tällaisten vähimmäistietojen avulla pitäisi voida arvioida olemassa olevan infrastruktuurin käyttömahdollisuudet tietyllä alueella ja vähentää olemassa oleville fyysisille infrastruktuureille aiheutuvia vahinkoja. Koska intressitahoja on useita ja jotta voidaan helpottaa näiden tietojen saantia myös toimialojen välillä ja rajojen yli, tällaisten vähimmäistietojen olisi oltava saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta. Tietopisteen kautta olisi voitava saada sähköisessä muodossa jo saatavilla olevat vähimmäistiedot noudattaen rajoituksia, joiden avulla varmistetaan verkon turvallisuus ja eheys tai suojataan oikeutetut yritys- ja liikesalaisuudet.
- (18) Tässä asetuksessa ei aseteta uusia kartoitusvelvoitteita jäsenvaltioille, mutta sen mukaan vähimmäistiedot, jotka julkisen sektorin elimet ovat jo keränneet ja jotka ovat saatavilla sähköisessä muodossa kansallisten aloitteiden ja unionin lainsäädännön (kuten Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta 14 päivänä maaliskuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY³⁷) mukaisesti, olisi annettava esimerkiksi hyperlinkin kautta keskitetyn tietopisteen saataville, jotta sähköisten viestintäverkkojen tarjoajat voivat saada fyysisiä infrastruktuureja koskevat tiedot koordinoitusti ja jotta samalla voidaan varmistaa näiden tietojen suojaaminen ja eheys. Tällainen tietojen antaminen ei saisi rajoittaa avoimuusvaatimuksia, joita julkisen sektorin hallussa oleviin tietoihin jo sovelletaan julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä 17 päivänä marraskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/98/EY³⁸ nojalla. Jos julkisen sektorin käytettävissä olevat tiedot eivät anna riittävää käsitystä olemassa olevista tietyn alueen tai tietyn tyyppin fyysisistä infrastruktuureista, verkko-operaattorien olisi annettava tiedot pyynnöstä keskitetyn tietopisteen käyttöön.
- (19) Jos vähimmäistietoja ei ole saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta, sähköisten viestintäverkkojen operaattoreille olisi joka tapauksessa taattava mahdollisuus pyytää tällaisia erityistietoja suoraan miltä tahansa verkko-operaattorilta kyseessä olevalla alueella. Lisäksi jos pyyntö on kohtuullinen ja erityisesti, jos se on tarpeen olemassa

³⁷ EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1.

³⁸ EUVL L 345, 31.12.2003, s. 90.

olevien fyysisten infrastruktuurien yhteiskäytön ja rakennusteknisten töiden koordinoinnin kannalta, sähköisten viestintäverkkojen operaattoreille olisi annettava mahdollisuus tehdä paikan päällä selvityksiä ja pyytää tietoa suunnitelluista rakennusteknisistä töistä avoimin, oikeasuhteisin ja syrjimättömin edellytyksin ja rajoittamatta takeita, joilla varmistetaan verkkojen turvallisuus ja eheys sekä suojataan yritys- ja liikesalaisuudet. Verkko-operaattoreita itseään tai tällaisten tietojen pyytämiseen valtuutettuja keskitettyjä tietopisteitä olisi kannustettava parantamaan suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskevan tiedon avoimuutta varsinkin osa-alueilla, joilla tästä saadaan suurin hyöty, ohjaamalla tietojen saantiin oikeutetut operaattorit näihin tietoihin aina kun ne ovat saatavilla.

- (20) Jos syntyy riitoja oikeudesta saada tietoja fyysisistä infrastruktuureista nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa varten, keskitetyn tietopisteen olisi voitava ratkaista tällaiset riidat sitovalla päätöksellä rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi.
- (21) Fyysisiin infrastruktuureihin liittyvien rakennusteknisten töiden koordinoinnilla voidaan päästä merkittäviin säästöihin ja minimoida häiriö alueella, johon uusien sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotto vaikuttaa. Tästä syystä sääntelylliset rajoitteet, jotka pääsääntöisesti estävät verkko-operaattoreita neuvottelemasta keskenään tällaisten töiden koordinoimiseksi myös nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa varten, olisi kiellettävä. Tapauksissa, joissa rakennusteknisiä töitä ei rahoiteta julkisista varoista, tämä ei kuitenkaan saisi rajoittaa intressitahojen mahdollisuutta tehdä rakennusteknisten töiden koordinointisopimuksia omien investointi- ja liiketoimintasuunnitelmiansa mukaisesti ja haluamassaan aikataulussa.
- (22) Kokonaan tai osittain julkisista varoista rahoitettavissa rakennusteknisissä töissä olisi pyrittävä saamaan aikaan mahdollisimman suuri positiivinen kokonaistulos hyödyntämällä näiden töiden positiivisia ulkoisvaikutuksia toimialojen välisesti ja varmistamalla tasavertaiset mahdollisuudet käytettävissä olevan ja suunnitellun fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöön sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa silmällä pitäen. Tarvittavat rakennustekniset työt suorittavan yrityksen olisi täytettävä oikeasuhteisin, syrjimättömän ja avoimin ehdoin ajoissa tehdyt kohtuulliset pyynnöt nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönoton koordinoinnista, jolla varmistetaan esimerkiksi mahdollisten lisäkustannusten kattaminen ja alkuperäisiin suunnitelmiin tehtävien muutosten pitäminen mahdollisimman vähäisinä, tämän saamatta kuitenkaan vaikuttaa kielteisesti julkisista varoista rahoitettavien rakennusteknisten töiden päätarkoitukseen ja rajoittamatta valtioneuvoston päätösten soveltamista. Käytössä olisi oltava erityisiä sovittelumenettelyjä, jotta varmistetaan näiden koordinointisopimusten neuvotteluun liittyvien riitojen nopea ratkaiseminen kohtuullisin, oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin. Nämä säännökset eivät saisi rajoittaa jäsenvaltioiden oikeutta varata kapasiteettia sähköisiä viestintäverkkoja varten, vaikka nimenomaisia pyyntöjä ei olisikaan esitetty, fyysisten infrastruktuurien tulevan kysynnän tyydyttämistä varten rakennusteknisten töiden arvon maksimoimiseksi, tai hyväksyä toimenpiteitä, joihin liittyy vastaavia muuntotyypisten verkkojen, kuten kaasu- tai sähköverkkojen, operaattorien oikeuksia koordinoita rakennusteknisiä töitä.
- (23) Sähköisten viestintäverkkojen tai uusien verkkoelementtien käyttöönottoa varten voidaan tarvita useita erilaisia lupia, kuten rakennus-, kaavoitus- ympäristö- ja muita lupia, kansallisten ja unionin yleisten etujen suojelemiseksi. Erityyppisten sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa varten tarvittavien lupien määrä ja käyttöönoton

paikallinen luonne voivat edellyttää monien erilaisten menettelyjen ja edellytysten soveltamista. Samalla kun säilytetään kunkin toimivaltaisen viranomaisen osallistumisoikeus ja päätöksenteko-oikeudet toissijaisuusperiaatteen mukaisesti, keskitetyn pisteen luominen tarjoamaan tietoa kaikista rakennusteknisiin töihin sovellettavista menettelyistä ja yleisistä ehdoista voisi vähentää monimutkaisuutta ja lisätä tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä erityisesti uusille tulokkaille tai pienille operaattoreille, jotka eivät toimi kyseessä olevalla alueella. Lisäksi sähköisiä viestintäverkkoja käyttöön ottavilla yrityksillä olisi oltava oikeus jättää lupapyyntönsä keskitetyn yhteispisteen kautta, joka vastaa eri menettelyjen koordinoinnista ja seuraa, että päätökset tehdään lakisääteisissä määräajoissa. Tällaisen yhteispisteen olisi toimittava yhden luukun periaatteella käyttämättä välttämättä päätösvaltaa, jollei sitä sille anneta kansallisessa lainsäädännössä.

- (24) Jotteivät lupamenettelyt toimisi esteenä investoinneille tai vaikuttaisi kielteisesti sisämarkkinoihin, päätös luvan myöntämisestä tai epäämisestä olisi saatava kaikissa tapauksissa kuuden kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkin vaikuttamatta muihin menettelyn asianmukaista toteutusta varten asetettuihin erityisiin määräaikoihin tai velvoitteisiin, joita sovelletaan lupamenettelyyn kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti. Tällaiset päätökset voivat olla luonteeltaan nimenomaisia tai hiljaisia sovellettavan lainsäädännön mukaisesti. Jos lupapäätökset viivästyvät, lupaa hakeneilla yrityksillä olisi oltava oikeus korvauksiin, mikäli ne voivat osoittaa kärsineensä vahinkoa viivästymisen vuoksi. Tätä oikeutta olisi käytettävä kansallisen lainsäädännön mukaisia menettelyllisiä ja aineellisia takeita noudattaen.
- (25) Sen varmistamiseksi, että tällaiset lupamenettelyt saatetaan päätökseen kohtuullisessa ajassa, jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön erilaisia takeita, kuten hiljaisen hyväksynnän, tai toteuttaa toimenpiteitä lupamenettelyjen yksinkertaistamiseksi muun muassa vähentämällä sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoon tarvittavien lupien määrää tai vapauttamalla tietyn tyyppiset pienimuotoiset tai standardoidut rakennustekniset työt luvanvaraisuudesta. Kansallisten, alueellisten tai paikallisten viranomaisten olisi perusteltava tällaisten toimivaltaansa kuuluvien lupien mahdolliset epäämiset avoimin, syrjimättömin, puolueettomin ja oikeasuhteisin perustein ja edellytyksin. Tämä ei saisi rajoittaa toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot saattavat toteuttaa sähköisten viestintäverkkojen tiettyjen passiivisten tai aktiivisten elementtien vapauttamiseksi luvanvaraisuudesta.
- (26) Digitaalistrategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että infrastruktuurin käyttöönotto tuodaan lähelle loppukäyttäjän sijaintipaikkaa noudattaen kuitenkin täysin suhteellisuusperiaatetta mahdollisissa tavoiteltuun yleiseen etuun liittyvissä omistusoikeuden rajoituksissa. Sähköisten viestintäverkkojen tuomista loppukäyttäjille asti olisi helpotettava erityisesti nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla varmistamalla samalla teknologianeutraalius. Koska rakennuksen varustaminen rakennusvaiheessa pienoiskanavilla kaapelointia varten aiheuttaa vain vähäiset lisäkustannukset ja nopean infrastruktuurin jälkiasentaminen rakennuksiin voi muodostaa merkittävän osan nopean verkon käyttöönoton kustannuksista, kaikki uudet ja peruskorjattavat rakennukset olisi varustettava fyysisellä infrastruktuurilla, joka mahdollistaa loppukäyttäjien liittämisen nopeisiin verkkoihin. Nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottamiseksi uudet ja peruskorjattavat monen asunnon kiinteistöt olisi varustettava liittymä- tai keskitinpisteellä, jonka kautta tarjoaja voi liittää verkkonsa kiinteistön verkkoon. Käytännössä tämä merkitsisi sitä, että kiinteistöjen rakennuttajien olisi varustettava kukin asunto tyhjällä kaapelikanavalla, joka päättyy rakennuksen sisä- tai ulkopuolella sijaitsevaan keskitinpisteeseen.

Joissain tapauksissa, esimerkiksi kun on kyse uusista omakotitaloista tai tietäntyyppisistä peruskorjaustöistä eristyneillä alueilla, nopeiden yhteyksien mahdollisuutta saatetaan pitää objektiivista syistä liian etäisenä, jotta nopeita yhteyksiä tukevan kiinteistön fyysisen infrastruktuurin ja/tai keskitinpisteen käyttöönottoon liittyvät lisäkustannukset olisivat perusteltuja.

- (27) Kun yleisten viestintäverkkojen tarjoajat ottavat käyttöön nopeita verkkoja tietyllä alueella, saadaan merkittäviä mittakaavaetuja, jos ne voivat liittää verkkonsa rakennuksen keskitinpisteeseen riippumatta siitä, ovatko omistajat, haltijat tai asukkaat ilmaisseet nimenomaisen kiinnostuksensa palvelua kohtaan kyseisenä ajankohtana, mutta edellyttäen, että yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä käyttämällä olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria ja palauttamalla töiden kohteena oleva alue ennalleen. Kun verkko on liitetty keskitinpisteeseen, verkkoon voidaan liittää lisäasiakkaita huomattavasti alhaisemmin kustannuksin erityisesti käyttämällä nopeisiin yhteyksiin soveltuvaa rakennuksen sisäistä kiinteistökaapelointia, jos se on jo olemassa.
- (28) Digitaalisesta osallisuudesta koituvien yhteiskunnallisten hyötyjen vuoksi ja nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton taloudelliset vaikutukset huomioon ottaen tapauksissa, joissa loppukäyttäjien tiloja ei ole varustettu passiivisella tai aktiivisella nopeisiin yhteyksiin soveltuvalla infrastruktuurilla eikä käytettävissä ole vaihtoehtoja nopeiden sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseksi loppukäyttäjille, yleisten viestintäverkkojen tarjoajilla olisi oltava oikeus liittää verkkonsa yksityisiin tiloihin omalla kustannuksellaan tehtyään tästä tilaajan kanssa sopimuksen ja edellyttäen, että yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä esimerkiksi mahdollisuuksien mukaan käyttämällä uudelleen rakennuksessa jo olevaa fyysistä infrastruktuuria ja huolehtimalla siitä, että töiden kohteena olevat alueet palautetaan kaikilta osin ennalleen.
- (29) Rajoittamatta unionin sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmässä kansallisille sääntelyviranomaisille annettuja tehtäviä tässä asetuksessa säädetyt tehtävät olisi johdonmukaisten riitojenratkaisupäätösten varmistamiseksi, jolleivät jäsenvaltiot nimeä näihin tehtäviin muita tahoja, annettava toimeksi direktiivin 2002/21/EY 20 artiklassa säädetyistä tehtävistä huolehtiville viranomaisille ottaen huomioon saatavilla oleva asiantuntemus sekä riippumattomuus- ja puolueettomuustakeet. Tämä asetus ei toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kuitenkaan saisi rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta osoittaa siinä säädetyt sääntelylliset tehtävät sellaisille viranomaisille, jotka voivat hoitaa niitä paremmin, noudattaen kansallista valtiosääntöoikeudellista järjestelmää toimivallan ja valtuuksien jakamiseksi ja tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.
- (30) Jäsenvaltion riitojenratkaisuun nimeämän elimen olisi varmistettava puolueettomuus ja riippumattomuus riidan osapuolista. Nimetyillä viranomaisilla olisi myös oltava asianmukaiset resurssit ja valtuudet määrätä seuraamuksia, jos tehtyjä päätöksiä ei noudateta.
- (31) Tässä asetuksessa säädettyjen tietopisteiden tulokset varmistamiseksi jäsenvaltioiden, jotka päättävät nimetä muita elimiä kuin direktiivin 2002/21/EY 20 artiklassa säädetyistä tehtävistä huolehtivan kansallisen sääntelyviranomaisen, olisi varmistettava riittävät resurssit ja se, että tarvittavat tiettyä aluetta koskevat tiedot annetaan saataville näiden tietopisteiden kautta optimaalisella aggregointitasolla, jolla voidaan taata arvokkaita tehokkuusetuja toimeksi annetuissa tehtävissä (kuten kiinteistörekisteri). Tässä yhteydessä jäsenvaltiot voivat harkita mahdollisia

synergioita ja mittakaavaetuja, joita voidaan saada palveluista sisämarkkinoilla 12 päivänä joulukuuta 2006 annetun direktiivin 2006/123/EY (palveludirektiivi) 6 artiklassa tarkoitettujen keskitettyjen asiointipisteiden kanssa jo käytössä olevia rakenteiden hyödyntämiseksi ja loppukäyttäjille aiheutuvien hyötyjen maksimoimiseksi.

- (32) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa ehdotetun toiminnan tavoitetta eli helpottaa nopeisiin sähköisiin viestintäverkkoihin soveltuvien fyysisten infrastruktuurien käyttöönottoa koko unionissa, vaan se voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten takia saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä perussopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (33) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, erityisesti oikeutta yksityisyyteen, liikesalaisuuksien suojaa, elinkeinovapautta, omistusoikeutta ja oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. Jäsenvaltioiden on sovellettava tätä asetusta näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tämän asetuksen tarkoituksena on helpottaa ja edesauttaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa edistämällä olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä ja mahdollistamalla uuden fyysisen infrastruktuurin tehokkaampi käyttöönotto, jotta tällaiset verkot voidaan ottaa käyttöön alhaisemmin kustannuksin.
2. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin 2 artiklassa määriteltyihin rakennusteknisiin töihin ja fyysisiin infrastruktuureihin.
3. Tämä asetus ei rajoita jäsenvaltioiden oikeuksia pitää voimassa tai ottaa käyttöön unionin lainsäädännön mukaisia toimenpiteitä, jotka sisältävät yksityiskohtaisempia säännöksiä kuin tässä asetuksessa vahvistetut.
4. Tämä asetus ei rajoita direktiivin 2002/21/EY, direktiivin 2002/20/EY, direktiivin 2002/19/EY, direktiivin 2002/22/EY ja direktiivin 2002/77/EY soveltamista.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan direktiiveissä 2002/21/EY, 2002/20/EY, 2002/19/EY, 2002/22/EY ja 2002/77/EY annettuja määritelmiä.

Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'verkko-operaattorilla' sähköisen viestintäverkon tarjoajaa sekä yritystä, joka tarjoaa käyttöön fyysistä infrastruktuuria kaasun, sähkön, mukaan lukien julkinen valaistus, lämmön tai veden, mukaan lukien jäte- ja viemäriveden käsittely tai poisjohtaminen, tuotanto-, kuljetus- tai jakelupalvelun tarjoamiseksi tai liikennepalvelujen, mukaan lukien rautatiet, maantiet, satamat ja lentoasemat, tarjoamiseksi;

- 2) 'fyysisellä infrastruktuurilla' mitä tahansa verkon elementtiä, joka ei ole aktiivinen, kuten putkia, mastoja, kaapelikanavia, tarkastuskaivoja, kaapelikaivoja, jakokaappeja, rakennuksia tai rakennusten sisäänkäyntejä, antennilaitteistoja, torneja ja pylviä sekä niiden oheistiloja;
- 3) 'nopealla sähköisellä viestintäverkolla' sähköistä viestintäverkkoa, joka kykenee nopeudeltaan vähintään 30 Mbit/s:n laajakaistaliityntäpalvelujen tarjoamiseen;
- 4) 'rakennusteknisillä töillä' jokaista rakennustöiden, mukaan lukien maa- ja vesirakennustyöt, kokonaistulosta, joka riittää itsessään täyttämään jonkin taloudellisen tai teknisen tarkoituksen ja käsittää yhden tai useamman elementin fyysisestä infrastruktuurista;
- 5) 'julkisen sektorin elimellä' valtion-, alue- tai paikallisviranomaisesta, julkisoikeudellista laitosta taikka yhden tai useamman edellä tarkoitettujen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamaa yhteenliittymää;
- 6) 'julkisoikeudellisella laitoksella' elintä,
 - a) joka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita ja jolla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta;
 - b) joka on oikeushenkilö;
 - c) jonka rahoitus on kokonaan tai suurimmaksi osaksi peräisin valtion-, alue- tai paikallisviranomaisilta taikka muilta julkisoikeudellisilta laitoksilta tai jonka johto on mainittujen viranomaisien tai laitosten valvonnan alainen taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtion-, alue- tai paikallisviranomaiset taikka muut julkisoikeudelliset laitokset nimittävät enemmän kuin puolet.
- 7) 'kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla' loppukäyttäjän sijaintipaikassa olevaa fyysistä infrastruktuuria, mukaan lukien yhteisomistuksessa olevat elementit, johon on tarkoitus sijoittaa kiinteitä ja/tai langattomia liityntäverkkoja, jos tällaiset liityntäverkot pystyvät välittämään sähköisiä viestintäpalveluja ja yhdistämään rakennuksen keskitinpisteen verkon liityntäpisteeseen;
- 8) 'nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla' kiinteistön fyysistä infrastruktuuria, johon on määrä sijoittaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtejä;
- 9) 'peruskorjaustöillä' loppukäyttäjän sijaintipaikassa suoritettavia rakennustöitä, mukaan lukien maa- ja vesirakennustyöt, jotka käsittävät kiinteistön fyysisen infrastruktuurin rakenteellisia muutoksia ja edellyttävät rakennuslupaa;
- 10) 'luvalla' toimivaltaisen viranomaisen virallista päätöstä tai hiljaista hyväksyntää menettelyssä, jota henkilön on noudatettava rakennustöiden tai maa- ja vesirakennustöiden toteuttamiseksi laillisesti.

3 artikla

Olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus

1. Jokaisella verkko-operaattorilla on oikeus tarjota käyttöoikeuksia fyysiseen infrastruktuuriinsa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten.
2. Sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetun yrityksen nimenomaisesta kirjallisesta pyynnöstä millä tahansa verkko-operaattorilla on velvollisuus täyttää kaikki fyysisen infrastruktuurinsa käyttöoikeutta koskevat kohtuulliset pyynnöt kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, mukaan mukien hinta, nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten.

3. Käyttöoikeuden epääminen on perusteltava objektiivisin perustein, jotka voivat koskea erityisesti

- a) käyttöoikeuspyynnön kohteena olevan fyysisen infrastruktuurin teknistä soveltuvuutta 2 kohdassa tarkoitettujen sähköisten viestintäverkkojen elementtien sijoittamiseen;
- b) tilan saatavuutta a alakohdassa tarkoitettujen elementtien sijoittamiseen;
- c) jo käyttöön otetun verkon eheyttä ja turvallisuutta;
- d) riskiä siitä, että suunnitellut sähköiset viestintäpalvelut aiheuttavat vakavia häiriöitä muiden palvelujen tarjoamiselle samassa fyysisessä infrastruktuurissa;
- e) käytettävissä olevia vaihtoehtoisia keinoja saada fyysiseen verkkoinfrastruktuuriin verkkooperaattorilta tukkutasen käyttöoikeus, joka soveltuu nopeiden sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen.

Verkkooperaattorin on ilmoitettava mahdollisen epäämisen syyt kuukauden kuluessa kirjallisen käyttöoikeuspyynnön esittämisestä.

4. Jos käyttöoikeus evätään tai erityisistä ehdoista ja edellytyksistä, mukaan lukien hinta, ei päästä yhteisymmärrykseen kahden kuukauden kuluessa käyttöoikeutta koskevan kirjallisen pyynnön esittämisestä, kumpi tahansa osapuoli voi saattaa asian toimivaltaisen kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi.

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitettun kansallisen riitojenratkaisuelimen on suhteellisuusperiaate täysimääräisesti huomioon ottaen annettava sitova päätös 4 kohdassa tarkoitettun riidan ratkaisemiseksi, mukaan lukien soveltuvin osin kohtuullisten ehtojen, edellytysten ja hintojen määrittäminen, mahdollisimman lyhyessä ajassa ja joka tapauksessa neljän kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi. Mahdollisessa riitojenratkaisuelimen määrittämässä hinnassa on otettava huomioon käyttöoikeuden vaikutus liiketoimintasuunnitelmaan, jonka perusteella verkkooperaattori, jolta käyttöoikeutta pyydetään, on tehnyt investointinsa erityisesti nopeiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen käytettävien hiljattain rakennettujen fyysisten infrastruktuurien tapauksessa.

4 artikla

Fyysistä infrastruktuuria koskeva avoimuus

1. Voidakseen pyytää käyttöoikeutta fyysiseen infrastruktuuriin 3 artiklan mukaisesti jokaisella sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetulla yrityksellä on pyynnöstä oikeus saada keskitetyn tietopisteen kautta seuraavat vähimmäistiedot minkä tahansa verkkooperaattorin olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista:

- a) sijainti, reitti ja maantieteelliset koordinaatit;
- b) infrastruktuurin koko, tyyppi ja nykyinen käyttö;
- c) fyysisen infrastruktuurin omistajan tai käyttöoikeuksien haltijan nimi ja yhteystiedot.

Käyttöoikeuksia pyytävän yrityksen on täsmennettävä alue, jota nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönotto koskee.

Täsmennettyä aluetta koskevat vähimmäistiedot on annettava käyttöön viipymättä sähköisessä muodossa oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin. Keskitetty tietopiste voi rajoittaa vähimmäistietojen saantia ainoastaan silloin, kun se katsotaan välttämättömäksi verkkojen turvallisuuden ja eheyden tai yritys- ja liikesalaisuuksien kannalta.

Keskitetyn tietopisteen on varmistettava, että tämän kohdan mukaiset vähimmäistiedot ovat saatavilla viimeistään [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 12 months*].

2. Jokaisen julkisen sektorin elimen, jolla tehtäviensä takia on hallussaan sähköisessä muodossa 1 kohdassa tarkoitettut vähimmäistiedot jonkin verkko-operaattorin fyysisestä infrastruktuurista, on annettava ne keskitetyn tietopisteen saataville sähköisessä muodossa ennen [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 6 months*]. Näiden tietojen mahdolliset päivitykset ja julkisen sektorin elimen saamat uudet 1 kohdassa tarkoitettut vähimmäistiedot on annettava keskitetyn tietopisteen saataville kuukauden kuluessa niiden saamisesta.

3. Jos 1 kohdassa tarkoitettut vähimmäistiedot eivät ole julkisen sektorin elinten hallussa 2 kohdan mukaisesti, verkko-operaattorin on keskitetyn tietopisteen nimenomaisesta pyynnöstä annettava käyttöön 1 kohdassa tarkoitettut vähimmäistiedot fyysisestä infrastruktuuristaan sähköisessä muodossa kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä. Verkko-operaattorin on annettava keskitetyn tietopisteen saataville mahdolliset vähimmäistietojen päivitykset kuukauden kuluessa siitä, kun vähimmäistietojen muuttumiseen johtaneet fyysisen verkon muutokset tosiasiasa tehtiin.

4. Jos 1 kohdassa tarkoitettut vähimmäistiedot eivät ole saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta, verkko-operaattoreiden on annettava nämä tiedot sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetun yrityksen nimenomaisesta kirjallisesta pyynnöstä. Pyyntöissä on täsmennettävä alue, jota nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönotto koskee. Tiedot on annettava käyttöön kuukauden kuluessa kirjallisen pyynnön esittämisestä oikeasuhteisen, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin, sanotun kuitenkin vaikuttamatta 1 kohdassa tarkoitettuihin rajoituksiin.

5. Sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetun yrityksen nimenomaisesta kirjallisesta pyynnöstä verkko-operaattoreiden on täytettävä kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat paikan päällä tehtäviä selvityksiä niiden fyysisen infrastruktuurin yksittäisistä elementeistä. Pyyntöissä on täsmennettävä kyseisen verkon verkkoelementit, joita nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönotto koskee. Täsmennettyjen verkkoelementtien paikan päällä tehtävät selvitykset on sallittava oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin kuukauden kuluessa kirjallisen pyynnön esittämisestä, sanotun kuitenkin vaikuttamatta 1 kohdassa tarkoitettuihin rajoituksiin.

6. Sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetun yrityksen nimenomaisesta kirjallisesta pyynnöstä minkä tahansa verkko-operaattorin on annettava käyttöön seuraavat vähimmäistiedot fyysiseen infrastruktuuriinsa liittyvistä meneillään olevista tai suunnitelluista rakennusteknisistä töistä, joihin on myönnetty lupa, joiden lupamenettely on vireillä tai joihin aiotaan hakea ensimmäistä kertaa lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta seuraavien kuuden kuukauden aikana:

- a) töiden sijainti ja tyyppi;
- b) kyseeseen tulevat verkkoelementit;
- c) töiden arvioitu aloituspäivä ja kesto;
- d) yhteyshenkilö.

Sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetun yrityksen pyynnössä on täsmennettävä alue, jota nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönotto koskee. Verkko-operaattorien on annettava pyydetyt tiedot käyttöön kahden viikon kuluessa

kirjallisen pyynnön esittämisestä oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin, sanotun kuitenkin vaikuttamatta 1 kohdassa tarkoitettuihin rajoituksiin.

7. Verkko-operaattori voi evätä 6 kohdassa tarkoitetun pyynnön, jos

– se on antanut pyydettyt tiedot julkisesti käyttöön sähköisessä muodossa tai

– kyseiset tiedot ovat käytössä keskitetyn tietopisteen kautta.

8. Verkko-operaattorin on nimenomaisesta pyynnöstä annettava 6 kohdassa tarkoitetut vähimmäistiedot keskitetyn tietopisteen saataville.

9. Jos 4–7 kohdassa säädetystä oikeuksista ja velvoitteista syntyy riitaa, kumpikin osapuoli voi saattaa riidan kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi. Riitojenratkaisusta vastaavan elimen on suhteellisuusperiaate täysimääräisesti huomioon ottaen annettava sitova päätös riidan ratkaisemiseksi mahdollisimman lyhyessä ajassa ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

10. Jäsenvaltiot voivat myöntää vapautuksia 1–5 kohdassa säädetystä velvoitteista tapauksissa, joissa olemassa olevien fyysisten infrastruktuurien ei katsota teknisesti soveltuvan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoon. Kyseiset vapautukset on perusteltava asianmukaisesti tältä kannalta. Intressitahoille on annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa vapautusluonnoksista kohtuullisessa ajassa. Kaikki tällaiset vapautukset on ilmoitettava komissiolle.

5 artikla

Rakennusteknisten töiden koordinointi

1. Jokaisella verkko-operaattorilla on oikeus neuvotella sähköisten verkkojen tarjoamiseen valtuutettujen yritysten kanssa sopimuksista, jotka koskevat rakennusteknisten töiden koordinoitua nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten.

2. Jokaisen kokonaan tai osittain julkisista varoista rahoitettavia rakennusteknisiä töitä suorittavan yrityksen on täytettävä läpinäkyvin ja syrjimättömin ehdoin kaikki sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutettujen yritysten esittämät kohtuulliset pyynnot, jotka koskevat rakennusteknisten töiden koordinoimisopimuksen tekemistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten, edellyttäen ettei tämä lisää alun perin suunniteltujen rakennusteknisten töiden kustannuksia ja että koordinoitupyynnöt jätetään mahdollisimman pian ja joka tapauksessa vähintään kuukautta ennen kuin lopulliseen hankkeeseen haetaan lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta.

3. Jos 2 kohdassa tarkoitettua sopimusta rakennusteknisten töiden koordinoinnista ei saada aikaan kuukauden kuluessa muodollisen neuvottelupyynnön esittämisestä, kumpi tahansa osapuoli voi saattaa asian toimivaltaisen kansallisen riitojenratkaisuelimen ratkaistavaksi.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetun kansallisen riitojenratkaisuelimen on suhteellisuusperiaate täysimääräisesti huomioon ottaen annettava sitova päätös 3 kohdassa tarkoitetun riidan ratkaisemiseksi, mukaan lukien soveltuvien osien kohtuullisten ja syrjimättömien ehtojen, edellytysten ja maksujen määrittäminen, mahdollisimman lyhyessä ajassa ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

5. Jäsenvaltiot voivat myöntää vapautuksia tässä artiklassa säädetystä velvoitteista arvoltaan vähäisille rakennusteknisille töille. Kyseiset vapautukset on perusteltava asianmukaisesti tältä kannalta. Intressitahoille on annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa

vapautusluonnoksista kohtuullisessa ajassa. Kaikki tällaiset vapautukset on ilmoitettava komissiolle.

6 artikla *Lupien myöntäminen*

1. Jokaisella sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetulla yrityksellä on pyynnöstä oikeus saada sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta mitkä tahansa tiedot ehdoista ja menettelyistä, joita sovelletaan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönoton edellyttämien rakennusteknisten töiden lupien myöntämiseen, mukaan lukien mahdolliset näihin elementteihin sovellettavat vapautukset joidenkin tai kaikkien kansallisessa lainsäädännössä edellytettyjen lupien osalta.

2. Jokaisella sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetulla yrityksellä on oikeus jättää sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta hakemuksia luvista, joita tarvitaan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönoton edellyttämiin rakennusteknisiin töihin. Keskitetyn tietopisteen on helpotettava ja koordinoitava lupamenettelyä. Sen on erityisesti varmistettava, että hakemukset toimitetaan kaikille toimivaltaisille viranomaisille, jotka osallistuvat kyseessä olevien rakennusteknisten töiden lupien myöntämiseen, sekä seurattava 3 kohdan mukaisesti sovellettavien määräaikojen noudattamista.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on myönnettävä tai evättävä luvat kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen saamisesta, sanotun kuitenkin vaikuttamatta muihin menettelyn asianmukaista toteutusta varten asetettuihin erityisiin määräaikoihin tai velvoitteisiin, joita sovelletaan lupamenettelyyn kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti. Mahdolliset epäämiset on perusteltava asianmukaisesti puolueettomin, avoimin, syrjimättömin ja oikeasuhteisin perustein.

4. Jokaisella sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen valtuutetulla yrityksellä, joka on kärsinyt vahinkoa 3 artiklan mukaisesti sovellettavien määräaikojen noudattamatta jättämisen takia, on oikeus saada kärsimästään vahingosta korvausta toimivaltaiselta viranomaiselta kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

7 artikla *Kiinteistöjen varustaminen*

1. Kaikki loppukäyttäjien sijaintipaikan muodostavat uudisrakennukset, mukaan lukien yhteisomistuksessa olevat elementit, joiden rakennuslupahakemukset on jätetty [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*] jälkeen, on varustettava nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla verkon liityntäpisteisiin saakka. Tätä samaa velvoitetta sovelletaan peruskorjaustöihin, joiden rakennuslupahakemukset on jätetty [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*] jälkeen.

2. Kaikki monen asunnon uudisrakennukset, joiden rakennuslupahakemukset on jätetty [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*] jälkeen, on varustettava kiinteistön sisä- tai ulkopuolella sijaitsevalla keskitinpisteellä, jonka kautta sähköisten viestintäverkkojen tarjoajat voivat liittää verkkonsa nopeita yhteyksiä tukevaan kiinteistön infrastruktuuriin. Tätä samaa velvoitetta sovelletaan monen asunnon kiinteistöjen peruskorjaustöihin, joiden rakennuslupahakemukset on jätetty [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*] jälkeen.

3. Jäsenvaltiot voivat myöntää vapautuksia 1 ja 2 kohdassa säädetystä velvoitteista tietäntyyppisille rakennuksille, erityisesti omakotitaloille, tai peruskorjaustöille tapauksissa, joissa näiden velvoitteiden täyttämistä aiheutuvat kustannukset olisivat kohtuuttomat. Tällaiset vapautukset on perusteltava asianmukaisesti. Intressitahoille on annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa vapautusluonnoksista kohtuullisessa ajassa. Kaikki tällaiset vapautukset on ilmoitettava komissiolle.

8 artikla

Käyttöoikeus kiinteistön varustukseen

1. Jokaisella yleisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oikeus liittää verkkonsa keskitinpisteeseen nopeita yhteyksiä tukevan kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttämiseksi omalla kustannuksellaan ja sillä edellytyksellä, että yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä.

2. Jokaisella yleisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oikeus käyttää mahdollista olemassa olevaa nopeita yhteyksiä tukevaa kiinteistön infrastruktuuria kohtuullisin ehdoin, jos kahdentaminen on teknisesti mahdotonta tai taloudellisesti tehotonta. Kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden haltijan on myönnettävä käyttöoikeus syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin.

3. Jos 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua käyttöoikeudesta ei päästä yhteisymmärrykseen kahden kuukauden kuluessa muodollisen käyttöoikeuspyynnön esittämisestä, kummalla tahansa osapuolella on oikeus saattaa asia toimivaltaisen kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi, jotta voidaan arvioida, onko mainituissa kohdissa säädettyjä vaatimuksia noudatettu. Tämän kansallisen riitojenratkaisuelimen on suhteellisuusperiaate täysimääräisesti huomioon ottaen annettava sitova päätös riidan ratkaisemiseksi mahdollisimman lyhyessä ajassa ja joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

4. Jos nopeita yhteyksiä tukevaa kiinteistön infrastruktuuria ei ole käytettävissä, jokaisella yleisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oikeus liittää verkkolaitteistonsa nopean sähköisen viestintäpalvelun tilaajan tiloihin tilaajan kanssa tehdyn sopimuksen perusteella omalla kustannuksellaan ja sillä edellytyksellä, että yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä.

9 artikla

Toimivaltaiset elimet

1. Kansallisen sääntelyviranomaisen, joka huolehtii direktiivin 2002/21/EY 20 artiklassa säädetystä tehtävistä, on toimittava 3 artiklan 4 kohdassa, 4 artiklan 9 kohdassa, 5 artiklan 4 kohdassa ja 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna kansallisena riitojenratkaisuelimenä, ellei jäsenvaltio nimeä tähän tehtävään muita toimivaltaisia elimiä.

2. Mahdollisen muun kansallisen riitojenratkaisuelimen, jonka jäsenvaltiot nimeävät 1 kohdan nojalla, on oltava oikeudellisesti erillinen ja toiminnallisesti riippumaton kaikista verkko-operaattoreista. Sillä on oltava valtuudet määrätä verkko-operaattoreille asianmukaisia, tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, jos riidan ratkaisupäätöksistä johtuvia velvoitteita rikotaan.

3. Kansallisen sääntelyviranomaisen, joka huolehtii direktiivin 2002/21/EY 20 artiklassa säädetystä tehtävistä, on hoidettava 4 ja 6 artiklassa tarkoitettuja keskitetyn tietopisteen tehtäviä, ellei jäsenvaltio nimeä tähän tehtävään muita toimivaltaisia viranomaisia.

4. Mahdollisella muulla keskitetyllä tietopisteellä, jonka jäsenvaltiot nimeävät 3 kohdan nojalla, on oltava valtuudet määrätä verkko-operaattoreille asianmukaisia, tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia, jos 4 artiklan 3 ja 8 kohdasta johtuvia velvoitteita rikotaan.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kunkin tässä asetuksessa tarkoitettuja tehtäviä hoitamaan tämän artiklan mukaisesti nimetyn toimivaltaisen elimen nimi viimeistään [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation*] ja mahdolliset muutokset näissä tiedoissa ennen nimeämisen tai muutoksen voimaantuloa.

6. Tässä artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten elinten päätöksiin on voitava hakea muutosta tuomioistuimessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

10 artikla *Uudelleentarkastelu*

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 3 years*] kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta. Kertomus sisältää yhteenvedon tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden vaikutuksesta ja arvion edistymisestä sen tavoitteiden saavuttamisessa.

11 artikla *Voimaantulo*

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja